

Wykład:

***Ekonomiczny model
zachowań przestępczych***

Dlaczego ekonomia zajmuje się przestępczością?

- Wysokie koszty przestępczości
- Duże przepływy pieniężne
- Zaangażowane pieniądze publiczne (policja, wymiar sprawiedliwości); kwestia alokacji zasobów
- Związek przestępczości z innymi agregatami makroekonomicznymi (poziomem zatrudnienia i bezrobocia, wskaźnikami ubóstwa itp.)
- Skuteczność polityki zwalczania przestępczości

Violence in Mexico cost \$268 billion in 2018

- 2018 was the most violent year on record. The level of peace in Mexico deteriorated 4.9%, marking the third year of successive deteriorations.
 - The national homicide rate increased by 14% in 2018; 69.4% of homicides were committed with a gun.
 - The rate of organized crime related offenses increased 11.6%.
 - Mexico's funding for justice is half of the OECD average – 97% of crimes go unpunished.
 - Yucatán remains the most peaceful state in Mexico, followed by Campeche, Tlaxcala, Chiapas and Hidalgo.
 - Baja California is now the least peaceful state in Mexico, followed by Guerrero, Colima, Quintana Roo and Chihuahua.
 - Guanajuato recorded the largest deterioration in its overall score, following a 127 percent increase in its homicide rate in 2018.
 - Baja California Sur had the largest improvement in score, after reducing its homicide rate by 76 percent from 105 to 26 per 100,000 people.
- In 2018, peace in Mexico deteriorated by 4.9%, caused in large part by the 14% rise in the homicide rate, which went from 24 to 27 per 100,000 people. It was the worst year for peace in Mexico. Since 2015, three of the five indicators in the index have deteriorated: homicide, violent crime, and firearms crime.

Źródło: Institute for Economics and Peace, 2019.

Model racjonalnych zachowań przestępczych G. Beckera

Gary Becker:

*Crime and Punishment:
An Economic Approach*

„Journal of Political
Economy”, 76/1968

Jednostki podejmują racjonalne decyzje.

Jako racjonalni decydenci, potencjalni przestępcy opierają swoją decyzję, czy popełnić przestępstwo, na subiektywnej ocenie oczekiwanych kosztów i korzyści.

Racjonalność

Quesnay - działająca racjonalnie jednostka, kierując się zasadą gospodarności, pragnie „osiągać największy możliwy wzrost korzyści przez możliwie największe zmniejszenie wydatków”.

Senior - „każdy człowiek dąży do maksymalizacji swego bogactwa przy możliwie najmniejszym wysiłku własnym”.

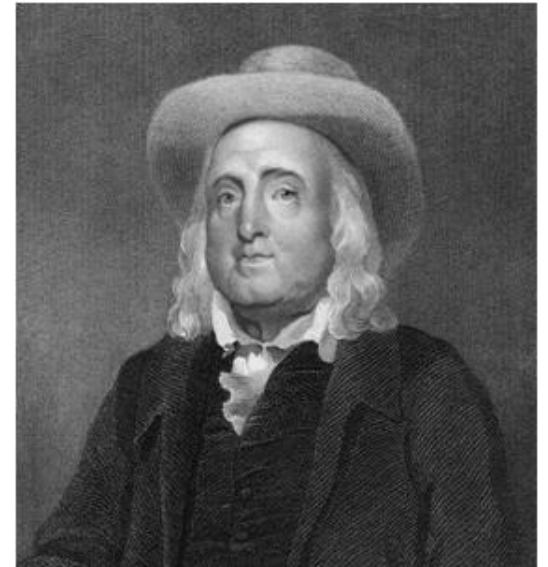
Mil - wolna i egoistyczna jednostka działa w pełni racjonalnie, tj. posiada zdolność do prawidłowej i całościowej percepcji rzeczywistości, dokonuje zawsze prawidłowej oceny wszystkich dostępnych informacji oraz na ich podstawie podejmuje decyzje, kierując się wyłącznie kryteriami rachunku ekonomicznego.

Homo oeconomicus

Pogoń za własnym interesem, jako cecha charakterystyczna dla każdego człowieka, jako jedyna motywacja ludzkiego działania.

„Natura poddała człowieka władzy dwóch przemożnych panów: przykrości i przyjemności. Oni to zarówno wskazują nam, co powinniśmy robić, jak i decydują o tym, co robimy”.

Jeremy Bentham (1748-1832)

Ograniczona racjonalność zachowań

Wydolność ludzkiego umysłu jest zbyt mała w stosunku do napotykanym problemów, aby mogły być rozwiązane w sposób obiektywny i racjonalny.

Ludzie, napotykając na różnego rodzaju ograniczenia czasowe i technologiczne, nie są w stanie uzyskać dostępu do wszystkich informacji istotnych dla danego problemu ani nie są zdolni do ich dokładnego przetworzenia.

Ludzie są co najwyżej racjonalni w sposób ograniczony.

H. Simon

Istnieją proste reguły (heurystyki czyli uproszczone metody wnioskowania), pozwalające szybko i niewielkim kosztem znaleźć satysfakcjonujące (prawie optymalne) rozwiązanie.

Ograniczona racjonalność – zbyt wysoka samoocena

Ludzie sądzą, iż media mają większy wpływ na przekonania, postawy i zachowania innych niż na nich samych.

Duck i Mullin (1995)

Większość badanych studentów uważa, że jest inteligentniejsza od „przeciętnego studenta”.

Alicke (1985)

94% amerykańskich nauczycieli college’u uważa się za lepszych od ... „przeciętnego nauczyciela amerykańskiego college’u”.

Cross (1977)

Użyteczność działań przestępczych

$$U = B - C$$

gdzie:

U – użyteczność (*utility*), jaką czerpie przestępca z popełnionego czynu

B – korzyści (*benefits*) przestępcy

C – koszty (*cost*) przestępcy

Korzyści przestępców

- dochód pochodzący z przestępstwa
- korzyści psychiczne (uznanie grupy, adrenalina)
- inne

Koszty przestępców

- kara więzienia / *opportunity cost* – utracone zarobki/
- koszty przygotowania przestępstwa (np. broń, narzędzia)
- czas poświęcony na planowanie
- koszty psychiczne (strach, odrzucenie społeczne)
- ryzyko utraty zdrowia bądź życia

Przestępstwa w Polsce

Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
2017	463 907	281 048	59,9
2016	490 328	272 700	55,0
2015	522 546	275 463	51,7
2014	589 147	317 847	52,9
2013	727 718	406 905	54,9
2012	781 340	449 460	56,5
2011	794 102	454 453	56,2
2010	778 905	435 199	54,9
2009	763 597	411 404	53,1
2008	735 218	386 518	51,7
2007	794 317	406 624	50,4
2006	893 389	430 278	47,5
2005	1 000 096	448 181	44,2
2004	1 085 295	463 399	42,2
2003	1 101 387	459 387	41,3
2002	1 083 854	464 944	42,5
2001	1 107 073	478 673	42,8
2000	1 133 162	483 626	42,3
1999	1 020 654	414 157	40,3

Osądzania - prawomocne skazania i warunkowe umorzenia osób dorosłych

Rok	Ogółem osądzania*)	Ogółem skazani	W tym na												Warunkowe umorzenia (stan w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego)
			grzywnę samoistną		ograniczenie wolności			pozbawienie wolności		grzywnę obok pozbawienia wolności	karę mieszaną	25 lat pozbawienia wolności	dożywotnie pozbawienie wolności	środki karne samoistne	
			ogółem	w tym z zaw.	ogółem	w tym z zaw.	w tym praca na cele publiczne	ogółem	w tym z zaw.						
w liczbach bezwzględnych															
2012	439 792	408 107	91 296	1 771	50 730	1 272	50 438	265 876	224 185	109 382	0	100	24	81	30 732
2013	383 755	353 208	76 759	1 557	41 287	1 093	41 080	235 032	195 348	90 770	0	77	25	28	29 710
2014	322 174	295 353	63 078	998	33 009	897	32 829	199 167	163 534	75 258	0	66	23	10	26 022
2015	285 511	260 034	61 461	705	31 096	648	31 006	167 028	133 076	60 512	370	64	6	9	24 609
2016	321 342	289 512	98 776	238	61 720	178	63 939	125 368	81 673	34 343	3 544	68	20	16	30 678
w odsetkach **)															
2012	100,0	92,8	22,4	1,9	12,4	2,5	99,4	65,1	84,3	41,1	x	0,02	0,01	0,02	7,0
2013	100,0	92,0	21,7	2,0	11,7	2,6	99,5	66,5	83,1	38,6	x	0,02	0,01	0,01	7,7
2014	100,0	91,7	21,4	1,6	11,2	2,7	99,5	67,4	82,1	37,8	x	0,02	0,01	0,00	8,1
2015	100,0	91,1	23,6	1,1	12,0	2,1	99,7	64,2	79,7	36,2	0,14	0,02	0,00	0,00	8,6
2016	100,0	90,1	34,1	0,2	21,3	0,3	103,6	43,3	65,1	27,4	1,22	0,02	0,01	0,01	9,5

Kradzież cudzej rzeczy

2016: 127 801

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	108 248	35 359	32,0
Polska	2016	127 801	38 528	29,6
Polska	2015	145 464	42 046	28,1
Polska	2014	169 034	49 758	28,6
Polska	2013	213 992	69 974	31,8
Polska	2012	230 751	79 260	33,5
Polska	2011	230 247	73 753	31,3
Polska	2010	220 455	65 303	29,0
Polska	2009	211 691	57 552	26,6
Polska	2008	214 414	57 072	26,0
Polska	2007	241 104	60 146	24,4
Polska	2006	280 709	62 159	21,8
Polska	2005	324 144	68 136	20,7
Polska	2004	339 086	68 311	19,9
Polska	2003	336 143	67 053	19,8
Polska	2002	314 929	67 494	21,2
Polska	2001	314 820	68 975	21,7
Polska	2000	309 846	66 943	21,5
Polska	1999	243 537	50 699	20,7

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		45 111	39 680	29 573	24 783	27 538
Grzywna samoistna	razem	4 269	3 489	2 559	2 571	5 160
	z zawieszeniem	105	86	62	44	7
Ograniczenie wolności	razem	7 635	7 231	5 979	5 578	10 614
	z zawieszeniem	160	171	94	75	9
Pozbawienie wolności	razem	33 204	28 959	21 035	16 598	11 368
	z zawieszeniem	27 559	23 284	16 467	12 181	5 387
1 miesiąc	razem	58	73	42	36	25
	z zawieszeniem	36	49	23	15	5
2 miesiące	razem	127	138	75	65	76
	z zawieszeniem	78	77	40	33	21
3 miesiące	razem	3 095	2 872	1 918	1 559	1 265
	z zawieszeniem	2 693	2 445	1 535	1 149	617
4-5 miesięcy	razem	5 304	4 955	3 652	2 848	2 129
	z zawieszeniem	4 315	3 885	2 770	1 983	901
6 miesięcy	razem	8 940	7 932	5 742	4 415	2 983
	z zawieszeniem	7 662	6 578	4 724	3 420	1 534
7-11 miesięcy	razem	7 845	6 652	5 022	4 058	2 722
	z zawieszeniem	6 380	5 218	3 826	2 948	1 243
1 rok	razem	4 831	4 038	2 921	2 272	1 360
	z zawieszeniem	4 020	3 239	2 316	1 709	714
od 1 roku do 2 lat	razem	2 211	1 707	1 285	1 012	595
	z zawieszeniem	1 738	1 332	943	692	271
2 lata	razem	695	525	328	298	164
	z zawieszeniem	611	446	281	229	77
od 2 lat do 3 lat	razem	42	32	28	17	30
	z zawieszeniem	4	3	2	1	1
3 lata	razem	40	23	13	10	12
	z zawieszeniem	20	10	7	2	3
od 3 do 5 lat	razem	15	9	7	8	5
	z zawieszeniem	2	2	0	0	0
od 5 do 8 lat	razem	1	3	2	0	2
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		0	0	0	0	0
od 10 lat do 15 lat		0	0	0	0	0
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	36	396

2016: 127 801

Kradzież rzeczy (art. 278 kk)

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Robój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	6 053	4 517	73,6
Polska	2016	7 444	5 204	69,2
Polska	2015	7 787	5 055	63,8
Polska	2014	9 435	6 086	63,3
Polska	2013	19 525	15 162	76,7
Polska	2012	24 564	19 668	78,9
Polska	2011	26 231	20 242	76,2
Polska	2010	27 218	20 059	72,5
Polska	2009	26 458	17 795	66,3
Polska	2008	26 159	16 961	63,8
Polska	2007	27 637	17 264	61,4
Polska	2006	35 182	20 409	57,0
Polska	2005	42 150	22 339	52,0
Polska	2004	48 636	24 824	50,4
Polska	2003	51 688	25 054	48,0
Polska	2002	47 808	24 376	50,6
Polska	2001	49 862	26 465	52,7
Polska	2000	53 533	28 877	53,7
Polska	1999	44 775	23 639	52,6

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		6 159	5 441	4 795	4 170	4 478
Grzywna samoistna	razem	5	2	8	17	40
	z zawieszeniem	0	0	1	0	0
Ograniczenie wolności	razem	9	6	16	36	182
	z zawieszeniem	0	1	0	1	0
Pozbawienie wolności	razem	6 144	5 433	4 771	4 066	3 778
	z zawieszeniem	2 738	2 384	2 173	1 762	1 126
1 miesiąc	razem	0	0	0	0	1
	z zawieszeniem	0	0	0	0	1
2 miesiące	razem	9	10	7	2	4
	z zawieszeniem	8	8	7	2	3
3 miesiące	razem	10	10	9	7	9
	z zawieszeniem	1	2	4	3	5
4-5 miesięcy	razem	7	5	18	28	42
	z zawieszeniem	3	2	9	17	22
6 miesięcy	razem	11	7	33	41	69
	z zawieszeniem	7	4	27	28	30
7-11 miesięcy	razem	31	23	53	68	97
	z zawieszeniem	22	14	35	40	54
1 rok	razem	64	67	113	137	371
	z zawieszeniem	36	38	70	87	267
od 1 roku do 2 lat	razem	121	122	113	110	134
	z zawieszeniem	65	72	70	60	41
2 lata	razem	3 509	3 068	2 627	2 107	1 360
	z zawieszeniem	2 584	2 235	1 896	1 480	697
od 2 lat do 3 lat	razem	883	801	719	664	618
	z zawieszeniem	4	6	25	27	2
3 lata	razem	704	551	456	409	459
	z zawieszeniem	6	2	16	16	3
od 3 do 5 lat	razem	712	660	533	437	534
	z zawieszeniem	2	1	14	2	1
od 5 do 8 lat	razem	67	96	79	53	66
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		10	8	9	3	12
od 10 lat do 15 lat		6	5	2	0	2
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	51	478

2016: 7444

Rozbój (art. 280 kk)

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

w tym pozbawienie wolności w wymiarze:

Kradzieże z włamaniem

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	65 514	24 746	36,5
Polska	2016	77 190	27 535	34,5
Polska	2015	91 328	30 256	31,6
Polska	2014	102 817	35 282	32,7
Polska	2013	118 420	40 205	32,5
Polska	2012	127 691	45 284	33,9
Polska	2011	135 611	46 868	33,1
Polska	2010	140 085	46 107	31,6
Polska	2009	135 383	39 966	28,6
Polska	2008	124 066	36 945	28,6
Polska	2007	141 606	39 612	27,0
Polska	2006	173 762	44 812	24,9
Polska	2005	221 020	50 898	22,4
Polska	2004	266 591	57 817	21,1
Polska	2003	294 654	60 747	20,2
Polska	2002	304 625	66 679	21,5
Polska	2001	325 696	74 017	22,3
Polska	2000	364 786	86 357	23,3
Polska	1999	369 235	87 886	23,5

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		17 856	15 585	14 465	12 771	13 209
Grzywna samoistna	razem	36	22	63	118	385
	z zawieszeniem	3	3	3	0	1
Ograniczenie wolności	razem	75	93	356	557	1 330
	z zawieszeniem	3	2	7	11	2
Pozbawienie wolności	razem	17 745	15 470	14 046	12 031	10 739
	z zawieszeniem	13 188	11 136	9 981	8 226	5 684
1 miesiąc	razem	9	9	12	4	2
	z zawieszeniem	8	9	11	4	2
2 miesiące	razem	4	6	6	2	2
	z zawieszeniem	3	5	5	1	2
3 miesiące	razem	16	15	51	67	60
	z zawieszeniem	12	15	35	39	27
4-5 miesięcy	razem	39	40	78	125	157
	z zawieszeniem	28	27	47	73	67
6 miesięcy	razem	83	95	142	212	231
	z zawieszeniem	60	69	107	146	118
7-11 miesięcy	razem	114	97	178	170	231
	z zawieszeniem	83	80	116	106	139
1 rok	razem	8 648	7 481	6 744	5 568	5 397
	z zawieszeniem	7 387	6 232	5 528	4 518	3 834
od 1 roku do 2 lat	razem	6 745	6 003	5 306	4 459	3 448
	z zawieszeniem	4 524	3 856	3 403	2 695	1 190
2 lata	razem	1 519	1 223	1 107	962	670
	z zawieszeniem	1 032	788	696	577	260
od 2 lat do 3 lat	razem	284	263	214	226	238
	z zawieszeniem	20	20	7	24	16
3 lata	razem	156	129	109	118	145
	z zawieszeniem	23	25	13	19	16
od 3 do 5 lat	razem	117	98	93	112	145
	z zawieszeniem	8	10	13	24	13
od 5 do 8 lat	razem	10	11	5	6	12
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		0	0	1	0	1
od 10 lat do 15 lat		1	0	0	0	0
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	65	755

2016: 77190

Kradzież z włamaniem (art. 279 kk)

w tym pozbawienie wolności w wymiarze:

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Przestępstwa korupcyjne stwierdzone przez policję

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
art. 228 k.k. (łapownictwo bierne)	4562	4051	2693	3457	3513	2049	4356
art. 229 k.k. (łapownictwo czynne)	2961	3675	2875	2508	1920	1604	1770
art. 230 i 230a k.k. (płatna protekcja)	963	1197	1123	893	643	599	458
art. 231 k.k. (przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej)	3252	2971	2598	7310	4862	3207	2124
korupcja wyborcza - art. 250a k.k.	18	157	35	17	5	100	6
art. 271 § 3 k.k. (poświadczenie nieprawdy w dokumencie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej)**	-	-	1342	4266	4343	8498	12 619
art. 296a k.k. (korupcja gospodarcza)	73	42	105	372	72	225	34
korupcja w sporcie - art. 296b k.k. (uchylony), art. 46-48 ustawy z 25 czerwca 2010 r. o sporcie	658	99	34	112	102	112	1
art. 302 § 2 k.k. (korupcja wierzycieli)***	-	-	-	5	2	2	5
art. 305 § 1 k.k. (udaremnianie lub utrudnianie przetargu publicznego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej)***	-	-	-	58	63	64	37

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		304	278	256	219	338
Grzywna samoistna	razem	8	4	4	8	23
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Ograniczenie wolności	razem	2	2	3	1	1
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Pozbawienie wolności	razem	294	272	249	210	310
	z zawieszeniem	263	254	233	200	290
1 miesiąc	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
2 miesiące	razem	0	1	0	0	0
	z zawieszeniem	0	1	0	0	0
3 miesiące	razem	1	1	0	1	0
	z zawieszeniem	1	1	0	1	0
4-5 miesięcy	razem	0	0	2	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
6 miesięcy	razem	13	10	8	13	19
	z zawieszeniem	12	10	8	12	17
7-11 miesięcy	razem	30	26	31	13	22
	z zawieszeniem	29	25	31	13	21
1 rok	razem	73	93	100	67	96
	z zawieszeniem	67	89	98	65	94
od 1 roku do 2 lat	razem	110	90	67	81	135
	z zawieszeniem	104	87	65	77	132
2 lata	razem	48	33	28	27	23
	z zawieszeniem	43	32	24	25	19
od 2 lat do 3 lat	razem	5	3	6	3	6
	z zawieszeniem	2	1	4	2	0
3 lata	razem	7	11	4	2	3
	z zawieszeniem	4	7	1	2	2
od 3 do 5 lat	razem	6	4	3	3	6
	z zawieszeniem	1	1	2	3	5
od 5 do 8 lat	razem	1	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0

w tym pozbawienie w wolności w wymiarze:

 93,5%

**Sprzedajność
(art. 228 kk)**

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		1 644	1 720	1 434	1 213	1 228
Grzywna samoistna	razem	69	80	72	90	146
	z zawieszeniem	8	0	2	1	4
Ograniczenie wolności	razem	5	23	9	5	21
	z zawieszeniem	1	1	1	0	0
Pozbawienie wolności	razem	1 570	1 616	1 353	1 117	1 034
	z zawieszeniem	1 484	1 519	1 281	1 042	930
1 miesiąc	razem	0	1	0	0	3
	z zawieszeniem	0	1	0	0	2
2 miesiące	razem	5	2	0	0	0
	z zawieszeniem	5	1	0	0	0
3 miesiące	razem	5	9	2	4	4
	z zawieszeniem	5	9	2	3	3
4-5 miesięcy	razem	11	10	5	0	2
	z zawieszeniem	10	10	4	0	1
6 miesięcy	razem	79	115	89	44	52
	z zawieszeniem	74	114	85	43	51
7-11 miesięcy	razem	77	67	76	43	37
	z zawieszeniem	75	65	74	41	35
1 rok	razem	1 070	1 081	871	773	797
	z zawieszeniem	1 023	1 021	831	724	723
od 1 roku do 2 lat	razem	275	288	274	232	114
	z zawieszeniem	252	261	257	217	100
2 lata	razem	45	42	32	17	21
	z zawieszeniem	39	36	27	13	14
od 2 lat do 3 lat	razem	1	0	2	1	3
	z zawieszeniem	0	0	1	0	0
3 lata	razem	0	1	0	3	1
	z zawieszeniem	0	1	0	1	1
od 3 do 5 lat	razem	2	0	2	0	0
	z zawieszeniem	1	0	0	0	0
od 5 do 8 lat	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 10 lat do 15 lat	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	1	27

89,9%

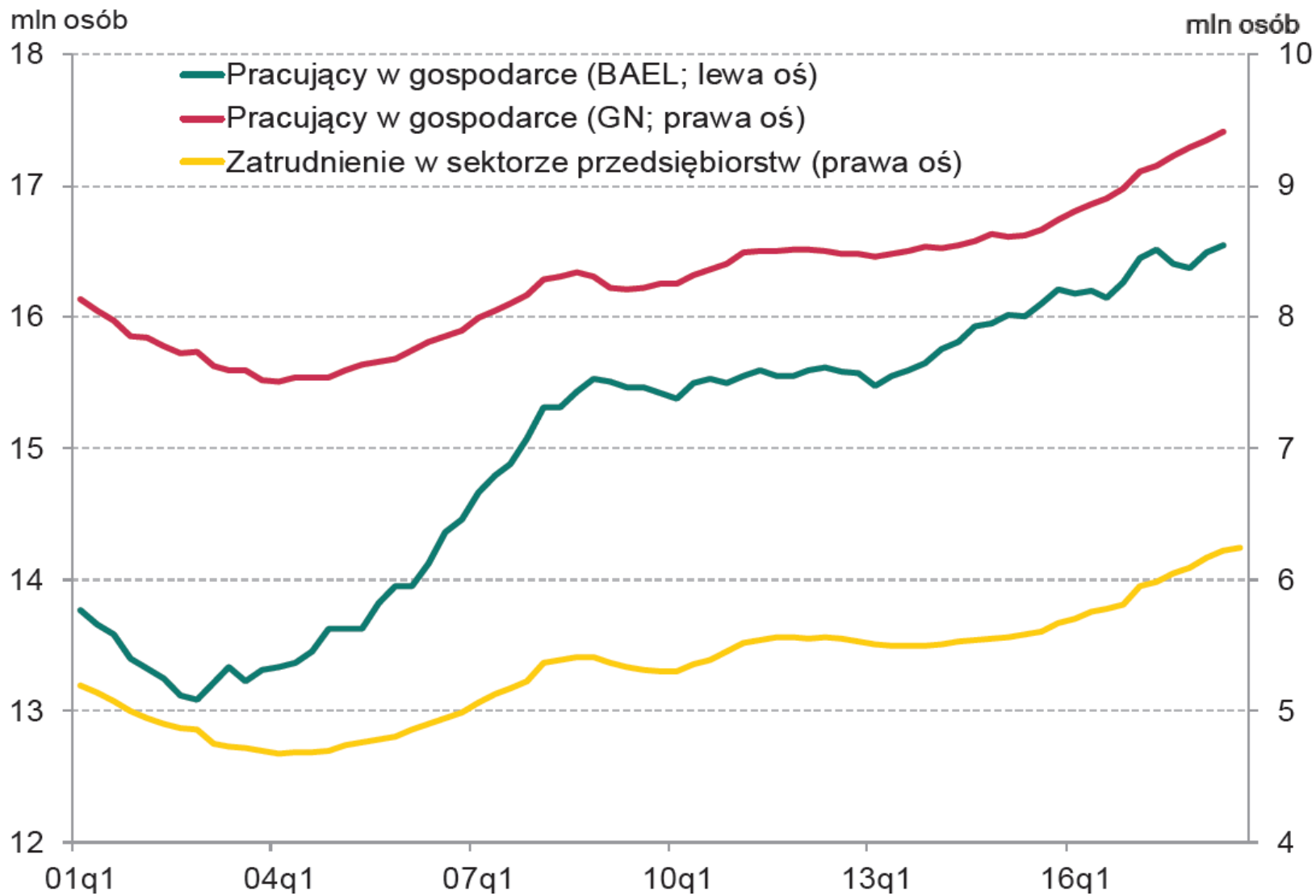
Przekupstwo (art. 229 kk)

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Ekonomiczne przyczyny spadku przestępczości

1. Wzrost zatrudnienia
2. Niższe bezrobocie (w szczególności wśród osób młodych)
3. Wzrost wynagrodzeń
4. Poprawa wskaźników wykształcenia
5. Spadek wskaźników ubóstwa
6. Optymistyczne perspektywy

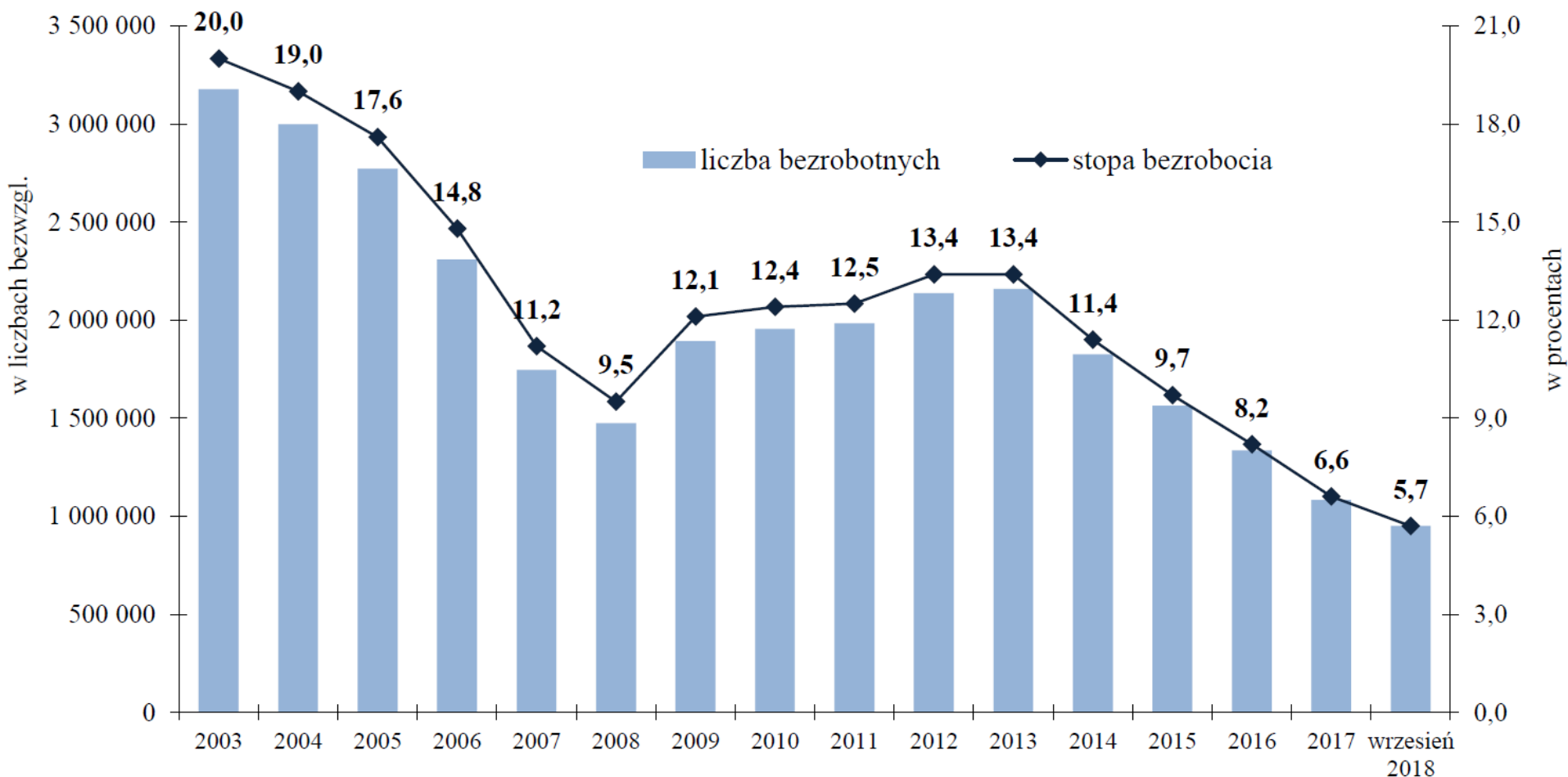
Liczba pracujących i zatrudnionych w Polsce

Źródło: NBP, Raport o inflacji, listopad 2018.

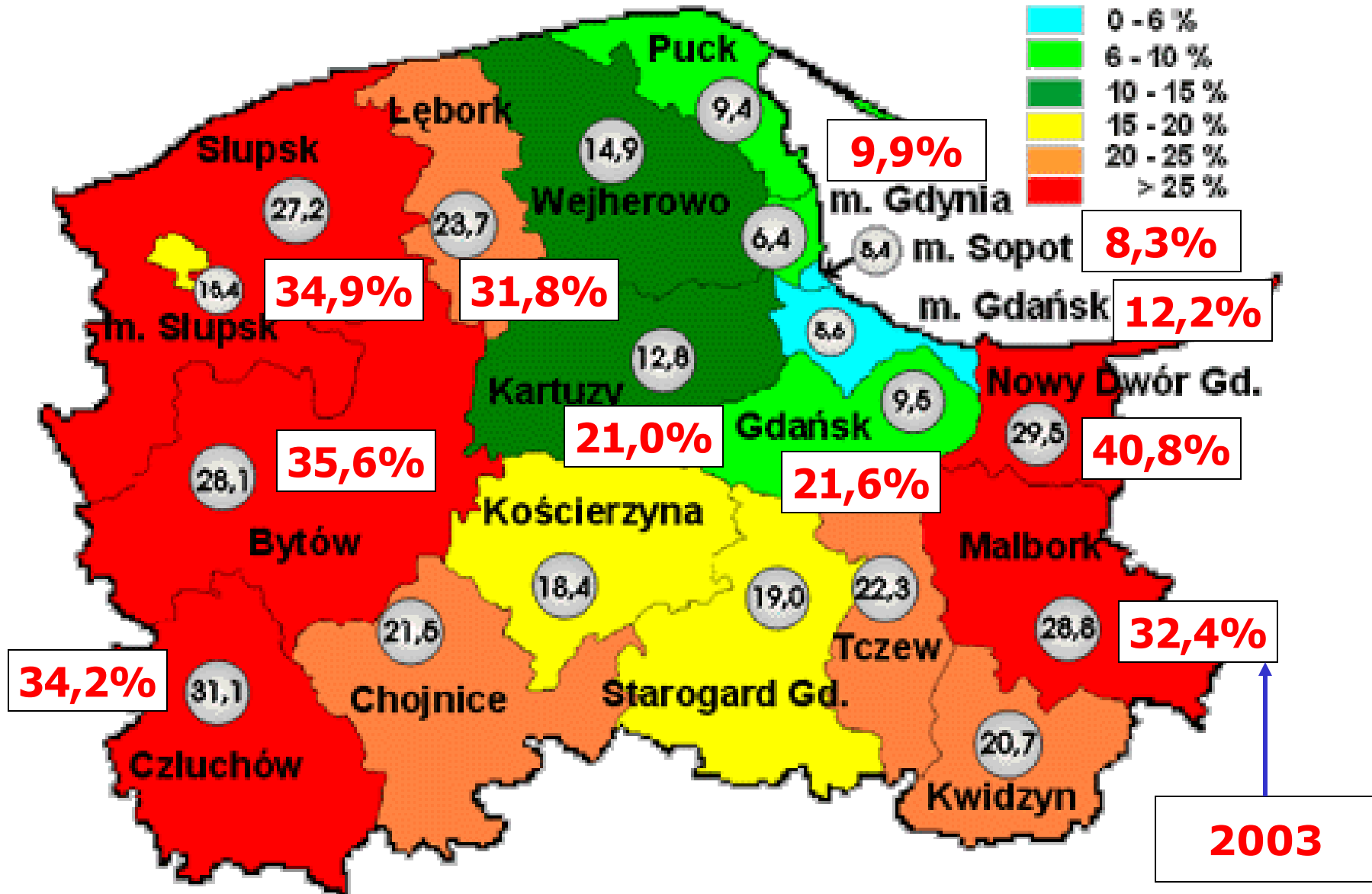
GN – podmioty gospodarki narodowej zatrudniające powyżej 9 osób

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

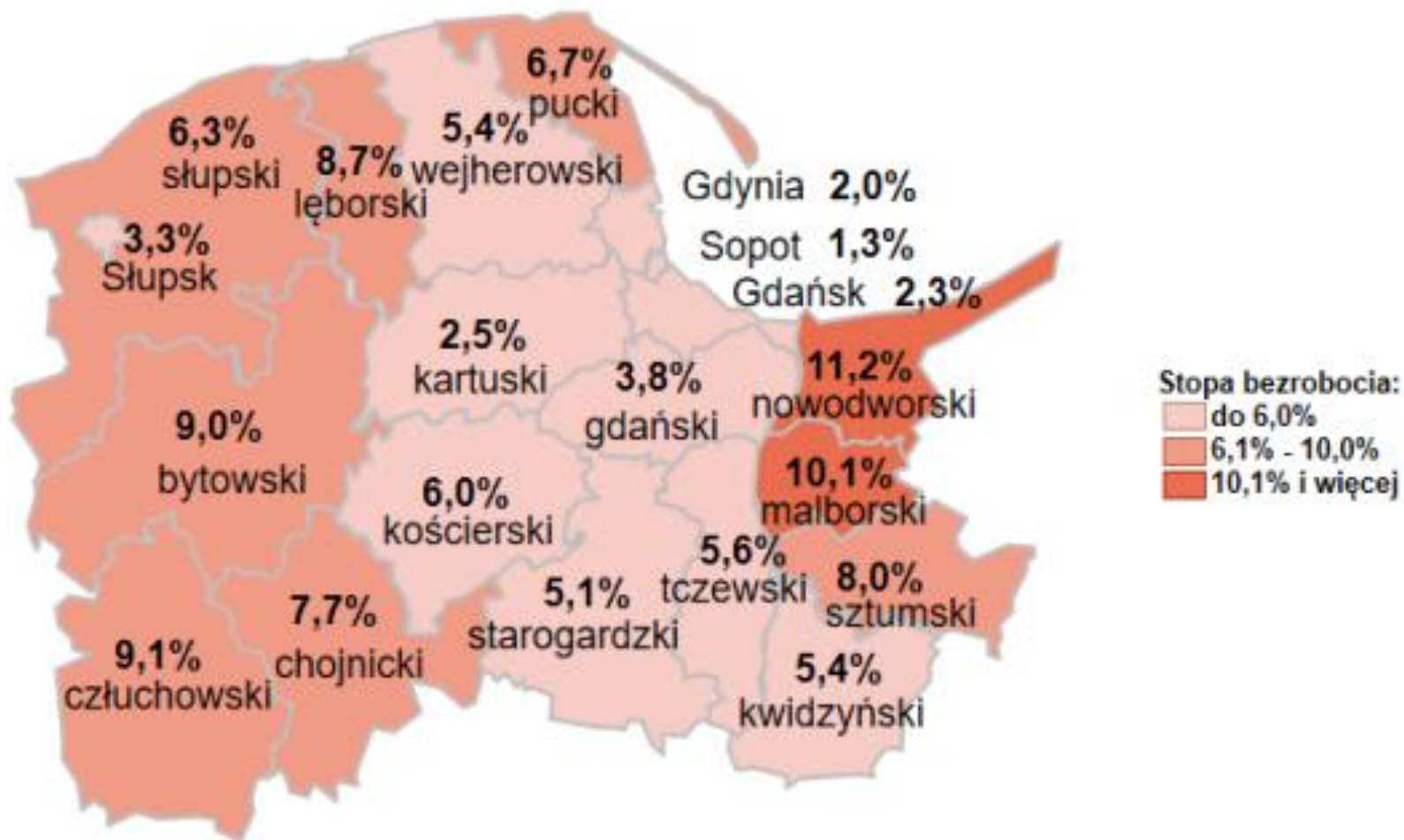
październik 2018: liczba bezrobotnych 938 tys. osób, stopa bezrobocia 5,7%

Stopa bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego (2000 i 2003)

Stopa bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego, XI 2019

4,4%

Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto, płaca minimalna, pracujący i bezrobocie w Polsce

Wskaźnik	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto, XII	3 652	3 848	4 015	4 112	4 222	4 379	4 515	4 636	4 974
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto, XI	3 404	3 526	3 682	3 781	3 898	4 005	4 164	4 330	4 611
Zmiana wynagrodzeń realnych brutto (w % r/r)	2,0	1,4	1,4	0,1	2,8	3,2	4,5	4,3	3,4
Płaca minimalna (w zł)	1 276	1 317	1 386	1 500	1 600	1 680	1 750	1 850	2 000
Pracujący (w mln osób)	13782	14107	14233	14172	14244	14563	14830	15293	15720
Liczba bezrobotnych (w tys.)	1 893	1 955	1 983	2 137	2 158	1 825	1 563	1 335	1 082
Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %)	12,1	12,4	12,5	13,4	13,4	11,5	9,7	8,2	6,6
Stopa bezrobocia BAEL (w %)	8,5	9,3	9,7	10,1	9,8	8,1	6,9	5,5	4,5
Stopa bezrobocia BAEL wśród młodzieży (15 – 24) (w %)	22,3	23,6	26,4	27,4	27,3	22,0	20,3	15,9	14,8
Szara strefa (w % PKB)		12,8	12,6	14,0	14,5	13,3	13,5	13,6	13,2

Współczynnik skolaryzacji brutto w Polsce, 1990-2017

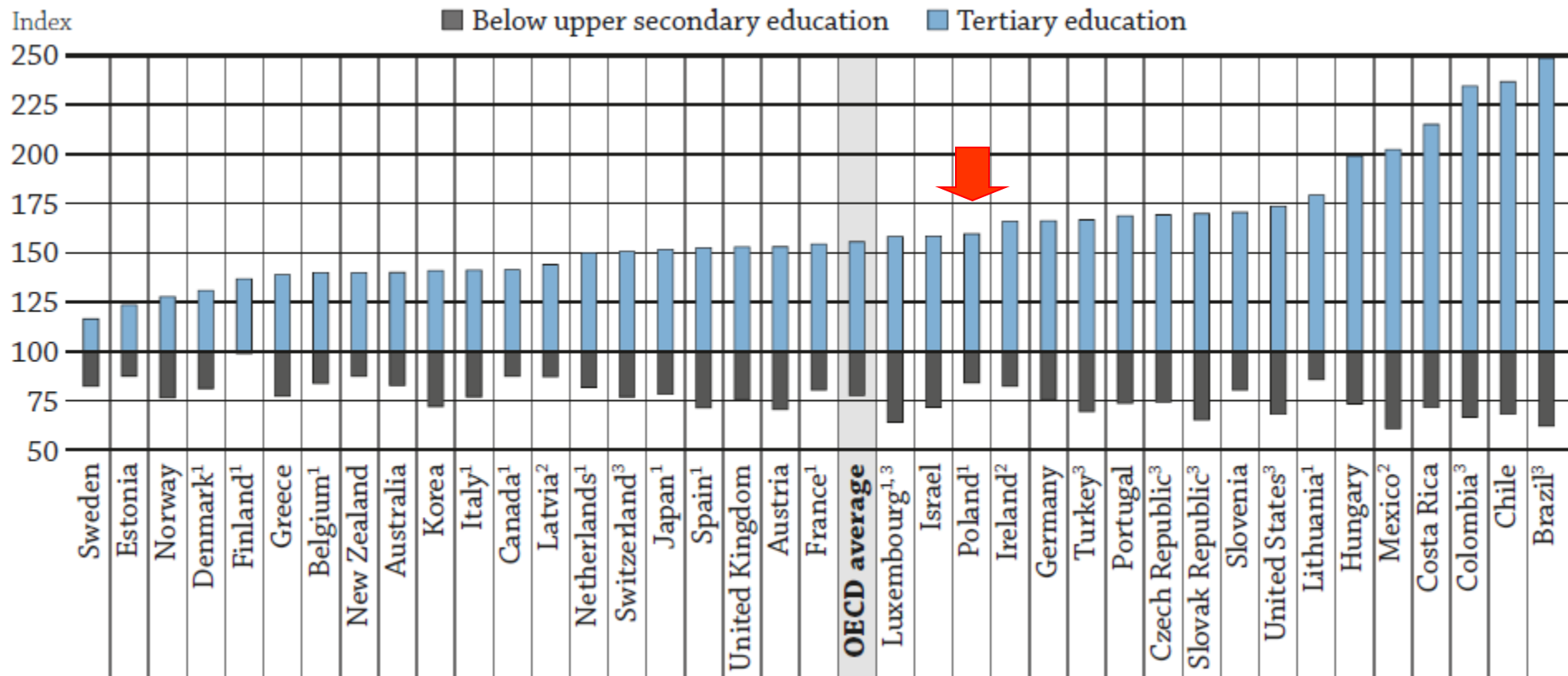

Współczynniki skolaryzacji	1990/ 1991	1995/ 1996	2000/ 2001	2005/ 2006	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Brutto	12,9	22,3	40,7	48,9	53,8	53,1	51,8	49,2	48,1	47,6	47,4
Netto	9,8	17,2	30,6	38,0	40,8	40,6	40,2	38,6	37,8	37,3	36,8

Źródło: GUS

Współczynnik skolaryzacji brutto jest to (wyrażony procentowo) stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji (według stanu w dniu 31 grudnia) osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia (19-24 lat).

Relacje dochodów z pracy wśród osób z różnym poziomem wykształcenia, 2015

upper secondary education = 100

Wykształcenie więźniów w Polsce (w %)

Poziom wykształcenia	Skazani ogółem	Skazane kobiety	Skazani mężczyźni
Niepełne podstawowe	0,7	1,3	-
Podstawowe	48,7	43,4	53,9
Niepełne gimnazjalne	0,7	1,3	-
Gimnazjalne	4,3	2,6	5,9
Niepełne średnie	1,0	2,0	-
Średnie	13,5	21,7	5,3
Zawodowe	27,6	22,4	32,9

Populacja
generalna

1%

10%

2%

35%

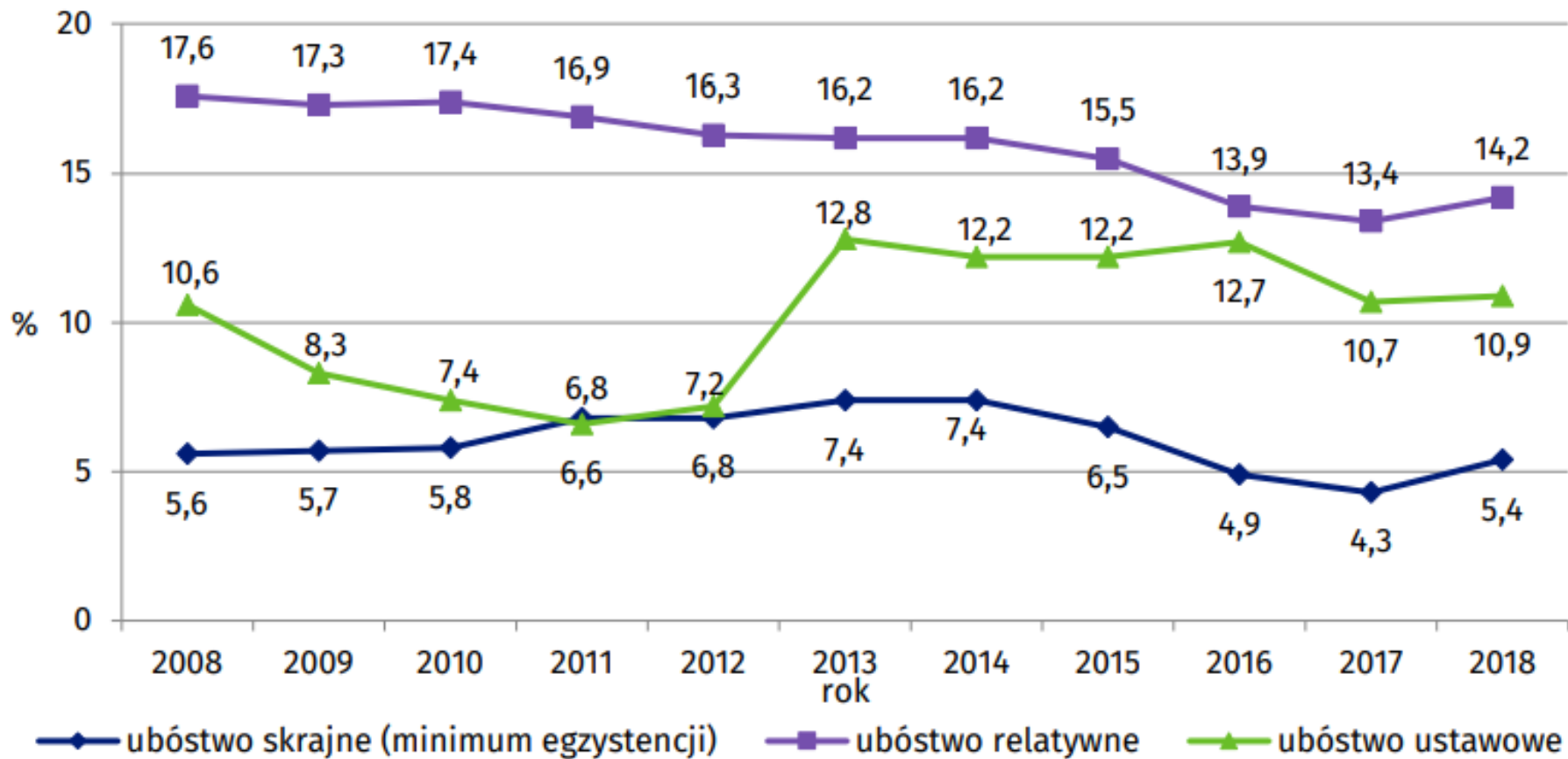
32%

Niepełne wyższe	1,0	1,3	0,7
Wyższe	2,6	3,9	1,3
Ogółem	100,0	100,0	100,0

20%

Źródło: D. Boruc, 2014, n=304 i GUS.

Zasięg ubóstwa w Polsce

według przyjętych w danym roku granic ubóstwa
% osób w gospodarstwach domowych

Oczekiwania gospodarstw domowych

Okres badania ankietowego		Zmiany sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w:		Zmiany ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w:		Obecne dokonywanie ważnych zakupów	Wskaźnik ufności konsumenckiej BWUK	
Rok	Kwartał Miesiąc	ostatnich 12 miesiącach	najbliższych 12 miesiącach	ostatnich 12 miesiącach	najbliższych 12 miesiącach			
		a	b	c	d	e		
		saldo ocen w procentach						
		Lata						
2005		-27,0	-12,0	-38,5	-16,7	-16,4	-22,1	
2006		-18,2	-6,1	-26,2	-13,0	-11,1	-14,9	
2007		-10,9	-1,9	-17,7	-6,6	1,3	-7,1	
2008		-10,6	-4,5	-16,6	-9,7	1,2	-8,0	
2009		-18,1	-11,1	-40,0	-26,5	-16,1	-22,3	
2010		-17,2	-8,2	-31,2	-18,9	-9,2	-16,9	
2011		-22,4	-14,6	-41,5	-30,8	-15,9	-25,0	
2012		-25,4	-18,5	-46,5	-38,0	-19,3	-29,5	
2013		-21,9	-13,6	-45,2	-31,2	-21,6	-26,7	
2014		-15,7	-7,3	-29,9	-18,4	-13,7	-17,0	
2015		-10,7	-2,8	-21,5	-11,4	-8,2	-10,9	
2016		-3,9	0,9	-11,0	-9,4	-2,5	-5,2	
2017		0,1	2,8	1,8	-1,8	9,2	2,4	
2018		0,6	3,6	8,7	2,8	12,8	5,7	
2019		4,8	6,3	9,7	1,2	16,4	7,7	

Źródło: GUS (2018).

Stopa wzrostu gospodarczego w wybranych krajach

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	3,8	3,7	1,9	2,1	2,5	3,9	2,6	2,6	2,4	2,8	2,0
Brazylia	6,1	5,1	-0,1	7,5	4,0	1,9	3,0	0,5	-3,5	-3,5	1,0
Kanada	2,1	1,0	-2,9	3,1	3,1	1,7	2,5	2,9	1,0	1,4	3,0
Szwajcaria	4,1	2,2	-2,2	3,0	1,7	1,0	1,9	2,4	1,2	1,4	1,1
Chiny	14,2	9,7	9,4	10,6	9,5	7,9	7,8	7,3	6,9	6,7	6,9
Czechy	5,6	2,7	-4,8	2,3	1,8	-0,8	-0,5	2,7	5,3	2,6	4,3
Niemcy	3,3	1,1	-5,6	4,1	3,7	0,5	0,5	1,9	1,7	1,9	2,2
Hiszpania	3,8	1,1	-3,6	0,0	-1,0	-2,9	-1,7	1,4	3,4	3,3	3,1
Francja	2,4	0,2	-2,9	2,0	2,1	0,2	0,6	0,9	1,1	1,2	1,8
Wielka Brytania	2,4	-0,5	-4,2	1,7	1,5	1,5	2,1	3,1	2,3	1,9	1,8
Grecja	3,3	-0,3	-4,3	-5,5	-9,1	-7,3	-3,2	0,7	-0,3	-0,2	1,4
Węgry	0,4	0,9	-6,6	0,7	1,7	-1,6	2,1	4,2	3,4	2,2	4,0
Indie	9,8	3,9	8,5	10,3	6,6	5,5	6,4	7,4	8,2	7,1	6,6
Włochy	1,5	-1,1	-5,5	1,7	0,6	-2,8	-1,7	0,1	1,0	0,9	1,5
Japonia	1,7	-1,1	-5,4	4,2	-0,1	1,5	2,0	0,4	1,4	0,9	1,7
Holandia	3,7	1,7	-3,8	1,4	1,7	-1,1	-0,2	1,4	2,3	2,2	3,2
Norwegia	3,0	0,5	-1,7	0,7	1,0	2,7	1,0	2,0	2,0	1,1	1,9
Polska	7,0	4,2	2,8	3,6	5,0	1,6	1,4	3,3	3,8	2,9	4,6
Katar	18,0	17,7	12,0	19,6	13,4	4,7	4,4	4,0	3,6	2,2	1,6
Rosja	8,5	5,2	-7,8	4,5	5,3	3,7	1,8	0,7	-2,8	-0,2	1,5
Szwecja	3,4	-0,6	-5,2	6,0	2,7	-0,3	1,2	2,6	4,5	3,2	2,3
Turcja	5,0	0,8	-4,7	8,5	11,1	4,8	8,5	5,2	6,1	3,2	7,4
USA	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,6	2,2	1,7	2,6	2,9	1,5	2,3

Stopa zatrudnienia

Źródło: OECD.

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	72,9	73,2	72,0	72,4	72,7	72,3	72,3	72,0	72,2	72,4	73,0
Austria	71,4	72,1	71,6	71,7	72,1	72,5	71,4	71,0	71,1	71,5	72,2
Belgium	62,0	62,4	61,6	62,0	61,9	61,8	61,8	61,9	61,8	62,3	63,1
Canada	73,5	73,6	71,5	71,5	72,0	72,2	72,4	72,3	72,5	72,6	73,4
Chile	56,3	57,3	56,1	59,3	61,3	61,8	62,3	62,2	62,4	62,2	62,7
Czech Republic	66,1	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,7	69,0	70,2	72,0	73,6
Denmark	77,0	77,9	75,3	73,3	73,1	72,6	72,6	72,8	73,5	74,8	74,2
Estonia	69,2	69,7	63,5	61,0	65,2	67,2	68,5	69,6	71,9	72,1	74,1
Finland	70,5	71,3	68,4	68,3	69,2	69,5	68,9	68,7	68,5	69,1	70,0
France	64,3	64,8	64,0	63,9	63,9	63,9	64,1	63,8	63,8	64,2	64,7
Germany	69,0	70,2	70,4	71,2	72,6	72,8	73,5	73,8	74,0	74,7	75,3
Greece	61,4	61,9	61,2	59,6	55,6	51,3	48,8	49,4	50,8	52,0	53,5
Hungary	57,3	56,7	55,4	55,4	55,8	57,2	58,1	61,2	64,0	66,5	68,2
Iceland	85,7	84,2	78,9	78,9	79,0	80,2	81,1	81,6	84,7	86,5	86,1
Ireland	69,2	67,9	62,2	60,0	59,2	58,8	60,5	61,7	63,0	64,8	67,6
Israel	58,9	59,8	59,2	60,2	60,9	66,5	67,1	67,9	68,3	68,6	69,0
Italy	58,7	58,7	58,3	57,7	57,8	57,6	55,5	55,7	56,3	57,3	58,0
Japan	70,7	70,7	70,0	70,1	70,3	70,6	71,7	72,7	73,3	74,4	75,3
Korea	63,9	63,8	62,9	63,3	63,9	64,2	54,4	65,3	65,7	66,1	66,6
Luxembourg	64,2	63,4	65,2	65,2	64,6	65,8	65,7	66,6	66,2	65,6	66,3
Mexico	61,1	61,3	59,4	60,3	59,8	61,3	60,8	60,4	60,7	61,0	61,1
Netherlands	74,4	75,9	75,6	74,7	74,9	75,1	73,6	73,1	74,2	74,8	75,9
New Zealand	75,2	74,7	72,9	72,3	72,6	72,1	72,8	74,2	74,3	75,6	76,9
Norway	76,9	78,1	76,5	75,4	75,3	75,8	75,4	75,2	74,8	74,3	74,0
Poland	57,0	59,2	59,3	58,9	59,3	59,7	60,0	61,7	62,9	64,5	66,1
Portugal	67,8	68,2	66,3	65,6	64,2	61,8	60,6	62,6	63,9	65,3	67,8
Slovak Republic	60,7	62,3	60,2	58,8	59,5	59,7	59,9	61,0	62,7	64,8	66,2
Slovenia	67,8	68,6	67,5	66,2	64,4	64,1	63,3	63,9	65,2	65,8	69,3
Spain	66,6	65,3	60,6	59,4	58,5	56,2	54,8	56,0	57,8	59,5	61,1
Sweden	74,2	74,3	72,2	72,1	73,6	73,8	74,4	74,9	75,5	76,2	76,9
Switzerland	78,6	79,5	79,0	78,6	79,3	79,4	79,6	79,9	80,2	79,6	79,8
Turkey	44,6	44,9	44,3	46,3	48,4	48,9	49,5	49,5	50,1	50,6	51,6
United Kingdom	72,4	72,7	70,6	70,3	70,4	70,9	70,5	71,9	72,7	73,5	74,1
United States	71,8	70,9	67,6	66,7	66,6	67,1	67,4	68,1	68,7	69,4	70,1

Stopa bezrobocia

Źródło: OECD.

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	4,5	4,3	5,7	5,3	5,2	5,4	5,7	6,1	6,1	5,7	5,6
Austria	4,5	3,9	4,8	4,5	4,2	4,4	5,3	5,6	5,7	6,0	5,7
Belgium	7,5	7,0	8,0	8,4	7,2	7,6	8,4	8,5	8,5	7,8	7,1
Canada	6,1	6,2	8,4	8,1	7,5	7,3	7,1	6,9	6,9	7,0	6,3
Chile	7,4	8,0	10,0	8,4	7,4	6,7	5,9	6,4	6,2	6,5	6,7
Czech Republic	5,4	4,4	6,8	7,4	6,8	7,0	7,0	6,1	5,0	4,0	2,9
Denmark	3,8	3,5	6,1	7,6	7,7	7,7	7,0	6,6	6,2	6,2	5,7
Estonia	4,8	5,6	14,0	17,2	12,7	10,3	8,6	7,4	6,2	6,8	5,8
Finland	6,9	6,4	8,4	8,5	7,9	7,8	8,2	8,7	9,4	8,8	8,6
France	8,0	7,4	9,2	9,4	9,3	9,9	9,9	10,3	10,4	10,1	9,4
Germany	8,7	7,6	7,8	7,2	6,0	5,5	5,2	5,0	4,6	4,1	3,7
Greece	8,4	7,8	9,6	12,7	17,9	24,5	27,5	26,5	24,9	23,5	21,5
Hungary	7,4	7,9	10,1	11,2	11,0	11,0	10,2	7,7	6,8	5,1	4,2
Iceland	2,3	3,0	7,4	7,7	7,2	6,2	5,4	4,9	4,0	3,0	2,7
Ireland	4,9	5,9	12,5	14,1	14,9	15,3	13,0	11,3	9,4	7,9	6,7
Israel	7,4	6,2	7,7	6,8	5,7	7,0	6,2	5,9	5,2	4,8	4,2
Italy	6,2	6,8	7,9	8,5	8,5	10,8	12,1	12,7	11,9	11,7	11,2
Japan	4,1	4,2	5,3	5,3	4,8	4,6	4,0	3,6	3,4	3,1	2,8
Korea	3,4	3,3	3,8	3,8	3,5	3,3	3,1	3,5	3,6	3,7	3,7
Luxembourg	4,1	5,1	5,2	4,4	4,9	5,2	5,8	5,9	6,7	6,3	5,5
Mexico	3,5	3,6	5,4	5,4	5,4	5,0	4,9	4,8	4,3	3,9	3,4
Netherlands	3,6	3,0	3,7	4,5	4,4	5,3	7,2	7,4	6,9	6,0	4,8
New Zealand	3,8	4,3	6,3	6,7	6,7	7,2	6,2	5,8	5,3	5,1	4,7
Norway	2,6	2,6	3,2	3,7	3,3	3,3	3,4	3,5	4,3	4,7	4,2
Poland	9,7	7,2	8,3	9,7	9,8	10,2	10,3	9,0	7,5	6,2	4,9
Portugal	8,5	8,1	10,0	11,4	13,4	16,4	16,2	13,9	12,4	11,1	8,9
Slovak Republic	11,0	9,6	12,1	14,4	13,6	14,0	14,2	13,2	11,5	9,7	8,1
Slovenia	5,0	4,5	6,0	7,4	8,3	9,0	10,1	9,7	9,0	8,0	6,6
Spain	8,3	11,4	18,1	20,2	21,8	25,2	26,1	24,4	22,1	19,6	17,2
Sweden	6,2	6,3	8,5	8,7	7,9	8,1	8,1	8,0	7,4	7,0	6,7
Switzerland	3,7	3,4	4,2	4,6	4,1	4,3	4,4	4,8	4,8	4,9	4,8
Turkey	10,5	11,2	14,3	12,1	10,0	9,4	8,7	9,9	10,2	10,8	10,8
United Kingdom	5,3	5,4	7,8	7,9	8,0	8,1	7,5	6,1	5,3	4,8	4,3
United States	4,7	5,8	9,4	9,8	9,1	8,2	7,4	6,2	5,3	4,9	4,4

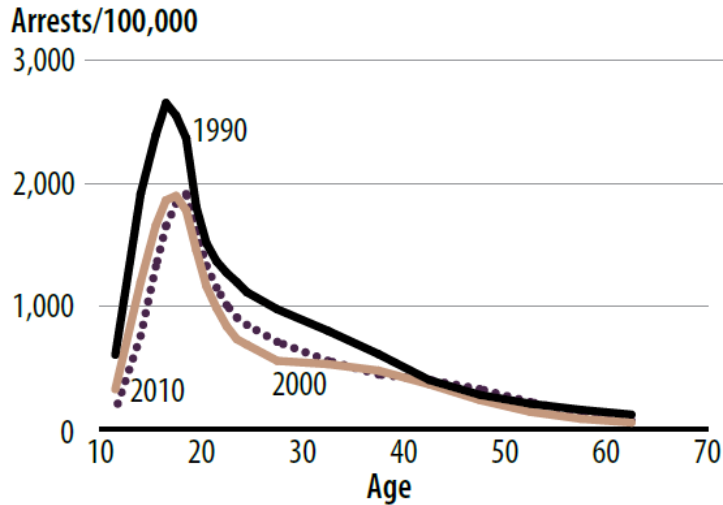
Stopa bezrobocia wśród osób młodych

Źródło: OECD.

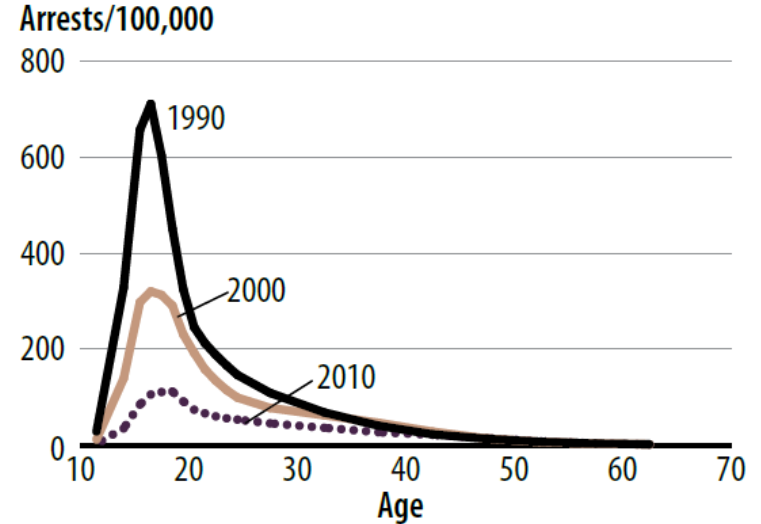
Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	9,4	8,8	11,5	11,5	11,3	11,7	12,2	13,3	13,1	12,7	12,6
Austria	8,7	8,1	10,0	8,8	8,3	8,7	9,7	10,3	10,6	11,2	9,8
Belgium	18,8	18,0	21,9	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	19,3
Canada	11,2	11,6	15,2	14,8	14,2	14,3	13,7	13,5	13,2	13,1	11,6
Chile	17,8	19,7	22,6	18,6	17,5	16,3	16,1	16,5	15,5	15,7	16,9
Czech Republic	10,7	9,9	16,6	18,3	18,0	19,5	19,0	15,9	12,6	10,5	8,0
Denmark	7,5	8,0	11,8	14,0	14,2	14,1	13,1	12,6	10,8	12,0	11,1
Estonia	9,8	11,7	26,8	32,0	21,6	19,9	17,9	14,3	13,2	13,5	12,2
Finland	15,7	15,7	21,6	20,3	18,9	17,8	20,0	19,3	22,0	19,9	19,8
France	19,1	18,6	23,2	22,8	22,0	23,8	23,9	23,2	24,7	24,6	22,3
Germany	11,7	10,4	11,0	9,7	8,5	8,1	7,8	7,8	7,3	7,0	6,8
Greece	22,9	22,1	25,8	32,9	44,4	55,3	58,3	52,4	49,8	47,4	43,6
Hungary	18,0	19,9	26,5	26,6	26,1	28,1	26,6	20,4	17,3	12,9	10,7
Iceland	7,2	8,2	16,0	16,2	14,6	13,6	10,7	10,0	8,8	6,5	7,7
Ireland	10,3	12,4	25,5	28,3	29,9	33,0	29,6	26,9	20,9	17,2	14,4
Israel	16,1	12,6	14,6	13,7	11,6	12,1	10,5	10,6	9,2	8,6	7,3
Italy	20,3	21,3	25,4	27,9	29,1	35,3	40,0	42,7	40,3	37,8	34,8
Japan	7,7	7,2	9,1	9,2	8,0	7,9	6,9	6,3	5,6	5,2	4,7
Korea	8,8	9,3	9,8	9,8	9,6	9,0	9,3	10,0	10,5	10,7	10,3
Luxembourg	15,2	17,9	17,2	14,2	16,8	18,8	15,5	22,6	17,3	18,7	15,4
Mexico	6,7	7,0	10,0	9,4	9,8	9,4	9,2	9,6	8,6	7,7	6,9
Netherlands	7,0	6,4	7,7	8,7	7,7	9,5	11,1	12,7	11,3	10,8	8,9
New Zealand	10,1	11,4	16,6	17,1	17,3	17,7	16,3	15,0	13,7	13,2	12,7
Norway	7,3	7,5	9,2	9,3	8,6	8,6	9,2	7,8	9,9	11,1	10,4
Poland	21,7	17,3	20,7	23,7	25,8	26,5	27,3	23,9	20,8	17,6	14,8
Portugal	16,6	16,4	20,0	22,3	30,1	37,7	38,1	34,8	31,9	27,9	23,9
Slovak Republic	20,1	18,8	27,3	33,6	33,2	34,0	33,7	29,7	26,4	22,2	18,9
Slovenia	10,1	10,4	13,6	14,7	15,7	20,6	21,6	20,2	16,4	15,3	11,3
Spain	18,2	24,6	37,9	41,6	46,4	53,2	55,5	53,2	48,4	44,5	38,7
Sweden	19,2	20,2	24,9	24,8	22,8	23,7	23,6	22,9	20,3	18,8	17,9
Switzerland	7,1	7,0	8,4	7,8	7,7	8,4	8,5	8,6	8,6	8,6	8,1
Turkey	20,0	20,5	25,3	21,7	18,4	17,5	16,7	17,9	18,5	19,5	20,6
United Kingdom	14,2	14,1	19,0	19,3	20,0	21,0	21,1	16,3	14,6	13,0	12,1
United States	10,5	12,8	17,6	18,4	17,3	16,2	15,6	13,4	11,6	10,4	9,2

Wiek a przestępstwa w USA

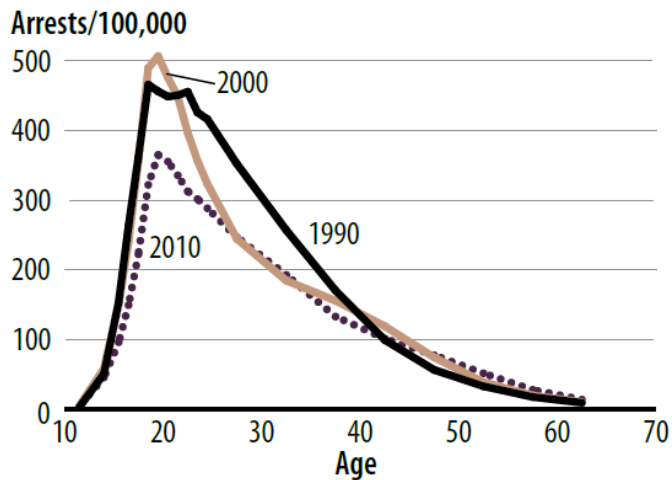
Burglary age-arrest curves

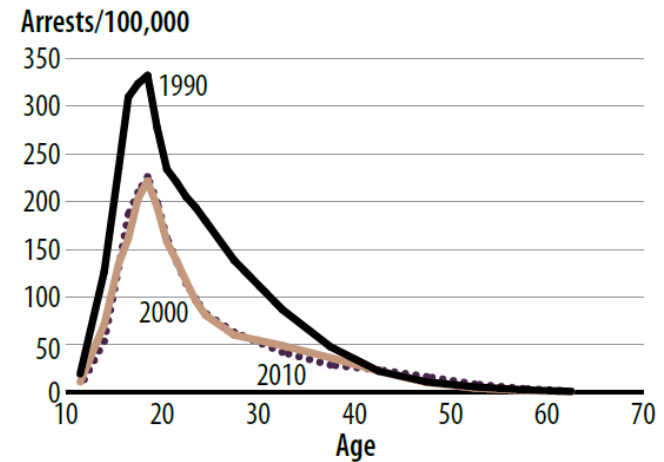
Motor vehicle theft age-arrest curves

Drug sale/manufacturing age-arrest curves

Robbery age-arrest curves

Rabunek (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Canada	102	97.09	100.56	106.22	103.64	97.03	96.20	89.31	86.35	79.58	65.99	58.79	61
USA	142	136.77	140.96	150.32	148.29	145.68	133.04	119.11	113.56	112.79	108.82	101.08	102
Japan		5.75	4.72	4.02	3.59	3.38	3.56	3.18	2.91	2.90	2.62	2.41	..
Czechia	54	59.80	54.25	46.57	47.01	44.63	44.81	38.25	36.84	32.39	28.93	24.16	19
Hungary	32	31.90	29.54	26.88	30.99	31.12	31.48	33.91	32.07	30.49	23.15	19.76	..
Poland	134	126.48	109.58	91.43	59.13	54.73	49.98	50.19	45.94	43.21	32.08	24.45	21
Lithuania	144	157.64	155.72	131.39	116.47	107.21	106.01	87.32	81.48	63.75	62.96	57.87	55
Norway	32	34.78	31.31	29.74	31.04	33.49	36.77	34.49	32.76	29.57	32.79	20.65	..
Sweden	96	95.63	104.07	94.46	94.75	96.56	102.87	98.26	102.71	96.54	86.87	86.20	87
United Kingdom	196	171.23	183.29	187.90	155.87	146.11	135.97	136.80	132.97	115.18	101.54	87.52	..
Greece	21	21.17	18.83	22.19	25.36	29.50	42.18	54.39	59.50	53.94	44.50	34.54	39
Italy	72	79.29	112.05	120.78	125.35	108.79	85.31	80.55	97.53	104.86	106.69	97.59	59
Spain						155.88	140.75	181.13	187.80	207.15	185.20	153.17	140
France	207	196.59	203.46	206.44	182.17	171.13	180.02	192.24	191.19	194.79	195.25	177.93	163
Germany	73	73.36	67.50	66.25	65.49	61.88	61.25	59.88	59.71	60.53	58.63	56.39	55
Netherlands	128	112.59	100.69	88.32	82.97	79.75	98.13	96.95	92.21	88.15	78.05	61.18	57
Switzerland	60	39.93	53.68	54.65	59.27	55.19	64.97	56.27	66.06	75.74	66.81	48.80	40
Australia								66.03	60.55	57.44	50.33	41.88	37
New Zealand			56.16	69.63	64.94	62.00	61.56	57.04	53.13	47.03	45.51	44.85	..

Robbery - means unlawfully taking or obtaining property with the use of force or threat of force against a person with intent to permanently or temporarily withhold it from a person or organization.

Włamania (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Canada	901.76	864.29	810.27	770.78	701.95	632.63	610.43	576.52	524.43	504.50	442.99	426.57	442
USA	740.48	730.57	727.85	734.45	726.06	732.05	717.15	699.78	699.49	670.25	609.25	536.28	491
Japan	263.38	229.22	192.77	161.61	138.10	121.96	116.83	107.41	99.32	90.72	84.51	73.79	..
Czechia	674.72	633.51	566.48	520.89	531.68	513.38	524.36	559.25	566.47	526.82	591.58	467.66	327
Hungary	463.16	441.61	421.83	393.12	405.86	427.85	375.67	441.85	453.24	470.53	379.75	302.17	..
Poland	766.31	693.26	574.62	451.58	367.80	322.03	351.17	363.15	351.38	331.42	306.93	227.25	245
Denmark	1,876.13	1,684.55	1,418.78	1,315.70	1,440.50	1,703.40	1,939.62	1,741.74	1,644.95	1,444.93	1,403.82	1,233.19	1,117
Norway	674.31	598.66	552.18	485.83	454.02	461.35	490.15	435.43	363.00	346.55	309.63	289.24	..
Sweden	1,372.03	1,328.03	1,258.05	1,097.34	1,059.51	1,021.84	1,029.99	988.27	996.75	922.79	887.89	915.14	921
United Kingdom	1,551.20	1,280.02	1,204.04	1,152.92	1,073.24	1,060.48	978.80	938.52	892.01	812.82	778.27	716.68	..
Greece	282.70	239.77	339.62	379.06	448.16	528.83	571.84	723.36	781.33	716.11	611.89	557.83	591
Spain	904.04	859.99	360.06	381.43	414.41	430.00	362.64	348.80	360.18	479.98	428
Austria	..	1,674.71	1,402.89	1,282.23	1,263.18	1,251.83	1,284.56	793.50	777.68	819.88	861.72	821.00	749
Belgium	930.42	825.32	818.15	877.06	864.77	866.14	894.76	836.19	887.04	924.69	896.02	858.87	776
France	674.09	639.13	580.23	561.67	520.02	493.90	511.52	519.89	546.09	573.40	603.83	591.31	593
Germany	535.86	544.12	487.56	478.16	488.21	483.93	480.19	493.99	523.77	534.57	543.06	553.12	575
Netherlands	1,884.50	1,834.11	1,794.20	1,741.21	1,712.11	1,759.21	1,821.73	1,791.27	1,732.95	1,507.76	1,348
Switzerland	940.36	958.03	825.99	758.07	760.48	728.28	830.62	794.88	822.28	918.83	846.56	775.83	633
Australia	1,793.85	1,544.50	1,390.90	1,271.48	1,189.71	1,131.29	1,022.77	938.95	927.79	938.44	835.95	770.00	770

Burglary - means gaining unauthorized access to a part of a building/dwelling or other premises with or without the use of force against the building/dwelling, with intent to commit theft or when actually committing theft.

Populacja więźniów (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Canada	108.09	106.05	108.61	114.84	116.48	117.04	114.99	115.71	116.61	116.78	106.56	113.02	..
USA	739.85	734.47	743.03	755.07	761.26	758.79	747.87	735.49	721.05	708.83	703.61	696.54	675.57
Japan	58.28	60.28	62.26	63.91	62.72	60.39	59.09	57.32	54.91	52.70	49.59	47.70	..
Turkey	96.57	86.63	82.47	102.65	130.52	147.04	162.67	166.22	174.45	182.55	189.05	204.70	225.34
Czechia	170.00	179.62	185.10	180.87	182.96	197.17	208.92	208.44	219.95	214.73	157.84	176.98	197.91
Hungary	166.25	163.54	156.05	147.07	142.62	146.69	153.78	163.04	172.29	172.51	179.77	180.90	..
Poland	206.19	208.99	220.66	235.27	232.85	220.57	222.43	213.54	214.62	221.34	207.58	202.90	185.88
Russian Federation	..	529.53	573.31	607.90	616.82	620.10	603.59	571.42	527.64	489.86	472.41	468.28	..
Lithuania	236.73	240.62	243.38	244.41	240.97	248.46	272.82	292.65	323.06	322.53	312.47	296.08	255.52
Norway	61.87	63.17	68.55	72.57	73.06	72.87	69.15	72.86	78.04	80.74	76.11	79.70	..
Sweden	75.53	81.63	81.69	81.40	76.22	76.66	78.32	72.97	70.48	65.97	59.46	58.76	56.68
United Kingdom	139.34	140.14	140.22	141.91	144.23	148.93	148.16	150.84	150.31	150.06	143.79	145.76	..
Greece	89.17	92.63	101.11	110.33	101.65	110.48	111.89	112.29	114.82	107.25	88.69
Italy	94.81	97.52	103.00	67.54	84.03	99.94	110.31	116.24	114.49	112.33	106.82	91.56	89.32
Spain	132.07	137.55	139.22	143.74	148.42	160.55	164.33	158.64	150.88	147.09	143.72	140.55	133.59
Austria	108.76	108.90	108.56	99.00	104.15	105.02	106.30	104.13	104.42	102.06	..
Belgium	..	88.11	88.77	90.62	..	91.45	..	96.62	..	101.20	108.72	104.83	97.30
France	91.59	90.96	90.30	94.79	98.56	99.91	97.35	96.16	102.40	104.74	105.06	103.35	103.54
Germany	99.09	99.40	98.71	96.31	92.95	91.48	89.79	88.05	86.47	85.16	82.19	78.40	78.10
Switzerland	71.65	81.45	82.84	74.42	69.81	69.35	72.44	73.62	70.98	76.06	81.93	79.39	78.30
Australia	119.35	120.94	129.79	129.22	134.66	134.01	129.12	128.24	132.25	143.05	150.75
New Zealand	..	160.73	179.70	181.20	177.77	183.41	190.43	195.60	191.51	190.88	184.15	192.22	201.41

Persons Held in Prisons, Penal Institutions or Correctional Institutions” means persons held in Prisons, Penal Institutions or Correctional Institutions on a specified day and should exclude non-criminal prisoners held for administrative purposes, for example, persons held pending investigation into their immigration status or foreign citizens without a legal right to stay.

Zabójstwa

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	513	501	97,1
Polska	2016	456	440	96,3
Polska	2015	495	471	94,6
Polska	2014	526	507	95,8
Polska	2013	574	549	95,0
Polska	2012	582	557	94,2
Polska	2011	662	637	94,7
Polska	2010	680	634	92,3
Polska	2009	763	721	92,8
Polska	2008	759	720	93,1
Polska	2007	848	815	93,4
Polska	2006	816	762	92,4
Polska	2005	837	771	90,6
Polska	2004	980	913	90,8
Polska	2003	1 039	934	87,5
Polska	2002	1 188	1 081	89,4
Polska	2001	1 325	1 171	87,5
Polska	2000	1 269	1 123	87,0
Polska	1999	1 048	903	85,7

Motywy zabójstw w Polsce, 2013-2016

Zgodnie z ustaleniami Policji, sprawcy popełnionych w Polsce w 2013 roku zabójstw (w tym usiłowań) kierowali się następującymi motywami:

- 168 – motyw nieporozumień rodzinnych (w roku 2012: 168),
- 135 – motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości (200),
- 31 – motyw rabunkowy (57),
- 11 – motyw seksualny (7),
- 9 – na zlecenie (8),
- 197 – motyw nieustalony (142).

Zgodnie z ustaleniami Policji, sprawcy popełnionych w Polsce w 2014 roku zabójstw (w tym usiłowań) kierowali się następującymi motywami: 143 - motyw nieporozumień rodzinnych, 134 - motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości, 37 - motyw rabunkowy, 9 - porachunki przestępcze, 6 - motyw seksualny, 1 - na zlecenie, 199 - motyw nieustalony.

Zgodnie z ustaleniami Policji sprawcy popełnionych w Polsce w 2015 roku zabójstw (w tym usiłowań) kierowali się następującymi motywami: 135 – motyw nieporozumień rodzinnych, 118 – motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości, 43 – motyw rabunkowy, 8 – porachunki przestępcze, 6 – motyw seksualny, 4 – na zlecenie, 185 – motyw nieustalony.

Zgodnie z ustaleniami Policji sprawcy popełnionych w Polsce w 2016 roku zabójstw kierowali się następującymi motywami: 126 – motyw nieporozumień rodzinnych, 114 – motyw „inny”, np. chuligański, z zazdrości, 24 – motyw rabunkowy, 11 – porachunki przestępcze, 7 – na zlecenie, 4 – motyw seksualny, 181 – motyw nieustalony.

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		493	466	383	362	353
Grzywna samoistna	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Ograniczenie wolności	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Pozbawienie wolności	razem	355	364	294	292	265
	z zawieszeniem	1	4	2	2	0
4-5 miesięcy	razem	0	1	1	0	0
	z zawieszeniem	0	1	0	0	0
6 miesięcy	razem	1	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
7-11 miesięcy	razem	4	5	1	4	0
	z zawieszeniem	0	1	0	0	0
1 rok	razem	1	2	0	1	0
	z zawieszeniem	0	1	0	1	0
od 1 roku do 2 lat	razem	1	0	1	0	1
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
2 lata	razem	2	2	2	1	0
	z zawieszeniem	1	1	2	1	0
od 2 lat do 3 lat	razem	4	4	4	8	5
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
3 lata	razem	15	12	9	12	5
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 3 do 5 lat	razem	35	32	26	35	24
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 5 do 8 lat	razem	53	79	66	58	58
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		73	61	65	59	49
od 10 lat do 15 lat		166	166	119	114	123
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	0	0
25 lat pozbawienia wolności		99	77	66	64	68
Dożywotnie pozbawienie wolności		24	25	23	6	20

Kary za zabójstwo (art.148 kk)

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Zabójstwa (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
El Salvador	57,5	52,0	71,4	64,7	70,6	41,7	40,2	62,4	105,4	83,1	61,8
Honduras	46,5	56,6	65,7	76,1	85,1	84,3	74,3	66,9	57,5	56,5	41,7
Venezuela	47,5	51,8	48,9	45,1	47,8	53,8	..	61,9	..	56,3	..
Jamaica	57,1	58,0	60,0	51,4	40,0	38,7	42,1	35,1	42,1	47,0	57,0
South Africa	36,9	35,9	32,9	30,8	29,8	30,6	31,7	32,6	33,8	34,0	35,9
Brazil	23,4	23,8	22,8	22,0	24,2	26,5	26,8	28,6	28,4	29,7	30,5
Colombia	38,8	35,9	34,8	33,7	34,8	35,1	32,6	27,9	26,5	25,5	24,9
Mexico	7,9	12,3	17,1	22,0	22,9	21,5	18,8	16,1	16,5	19,3	24,8
Russian Federation	17,7	16,6	14,9	11,3	11,2	11,5	11,6	11,0	9,2
United States	5,7	5,4	5,0	4,8	4,7	4,7	4,5	4,5	5,0	5,4	5,3
Lithuania	8,5	9,3	8,0	7,0	6,9	6,7	6,6	5,4	5,9	5,2	4,5
Hungary	1,5	1,8	1,4	1,4	1,5	1,3	1,6	1,5	2,3	2,1	2,5
France	1,6	1,6	1,3	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,6	1,4	1,3
Germany	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	1,2	1,0
United Kingdom	1,4	1,2	1,1	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,2	1,2
Sweden	1,2	0,9	1,0	1,0	0,9	0,7	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1
Denmark	0,7	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	1,3	1,1	1,0	1,2
Greece	1,1	1,3	1,3	1,5	1,6	1,5	1,4	0,9	0,8	0,8	0,7
Poland	1,4	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8
Switzerland	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,5	0,7	0,5	0,5
Norway	0,6	0,7	0,6	0,6	2,2	0,5	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5
Japan	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Singapore	0,4	0,6	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
World	6,0	6,1	6,1	6,1	6,2	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,1

Zgwałcenia

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	1 262	1 050	82,7
Polska	2016	1 383	1 116	80,5
Polska	2015	1 144	896	77,6
Polska	2014	1 249	983	78,1
Polska	2013	1 362	1 164	84,1
Polska	2012	1 432	1 209	83,3
Polska	2011	1 498	1 230	80,1
Polska	2010	1 567	1 305	82,3
Polska	2009	1 530	1 268	82,6
Polska	2008	1 611	1 315	81,1
Polska	2007	1 827	1 549	84,2
Polska	2006	2 001	1 665	82,7
Polska	2005	1 987	1 678	84,1
Polska	2004	2 176	1 818	82,7
Polska	2003	2 322	2 021	85,7
Polska	2002	2 345	2 032	85,3
Polska	2001	2 339	1 972	83,9
Polska	2000	2 399	2 075	85,9
Polska	1999	2 029	1 715	83,7

Wymiar kary		2012	2013	2014	2015	2016
		w liczbach bezwzględnych				
Ogółem skazani za w/w przestępstwa		719	701	651	643	684
Grzywna samoistna	razem	2	1	0	2	3
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Ograniczenie wolności	razem	1	0	1	1	6
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
Pozbawienie wolności	razem	716	700	650	635	651
	z zawieszeniem	253	262	270	244	217
1 miesiąc	razem	0	0	0	0	0
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
2 miesiące	razem	3	1	2	0	0
	z zawieszeniem	2	1	2	0	0
3 miesiące	razem	1	0	0	1	1
	z zawieszeniem	0	0	0	1	0
4-5 miesięcy	razem	3	2	0	2	0
	z zawieszeniem	1	0	0	1	0
6 miesięcy	razem	7	8	15	11	11
	z zawieszeniem	5	7	14	10	9
7-11 miesięcy	razem	26	26	22	24	33
	z zawieszeniem	19	22	15	22	27
1 rok	razem	37	37	32	39	77
	z zawieszeniem	31	29	25	29	55
od 1 roku do 2 lat	razem	53	31	32	38	22
	z zawieszeniem	28	23	20	22	11
2 lata	razem	234	244	253	231	194
	z zawieszeniem	166	178	192	157	115
od 2 lat do 3 lat	razem	59	55	62	45	64
	z zawieszeniem	1	0	0	0	0
3 lata	razem	89	103	73	60	57
	z zawieszeniem	0	2	2	1	0
od 3 do 5 lat	razem	145	135	97	120	124
	z zawieszeniem	0	0	0	1	0
od 5 do 8 lat	razem	42	49	42	46	51
	z zawieszeniem	0	0	0	0	0
od 8 do 10 lat		14	6	11	13	12
od 10 lat do 15 lat		3	3	9	5	5
Kara mieszana (pozbawienie wolności + ograniczenie wolności)		•	•	•	5	24

**Zgwałcenie
(art.197 kk)**

w tym pozbawienie wolności w wymiarze:

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości,
Statystyka sądowa, Prawomocne skazania
osób dorosłych 2012-2016.

Liczba gwałtów przypadająca na 100 tys. mieszkańców

Kraj	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Szwecja	25.0	25.2	41.9	46.3	51.9	53.1	58.6	58.4	64.0	62.3	58.5	64.9
Dania	8.8	10.4	8.8	9.7	9.0	7.2	6.4	6.2	6.1	5.7	6.2	8.2
Norwegia	15.5	16.1	17.3	18.0	20.0	19.8	20.7	19.2	21.7	22.2	22.3	21.9
Finlandia	11.0	11.4	11.3	11.6	14.0	17.2	12.4	15.2	19.3	18.6	17.9	18.4
Belgia	27.3	28.1	28.7	30.3	30.7	30.0	29.0	30.0	30.6	30.1	29.1	25.7
Holandia	10.5	11.1	15.3	14.7	13.0	11.8	11.6	10.0	9.6	8.4	7.2	7.0
Niemcy	10.7	10.8	10.0	10.0	9.3	9.0	9.1	9.6	9.4	10.0	9.2	9.1
Francja	17.2	17.3	16.3	15.9	16.4	16.5	15.7	16.1	16.4	17.1	17.5	19.0
Hiszpania	4.9	4.7	5.6	5.3	4.4	3.4	3.2	2.7	2.8	2.7
Wielka Brytania*	25.1	26.4	27.0	25.5	23.3	23.9	27.3	28.5	28.6	28.9	36.4	51.0
Grecja	2.1	2.2	1.6	1.6	1.7	2.1	1.9	1.9	1.5	1.5	1.3	1.2
Polska	6.0	5.7	5.2	5.2	4.7	4.2	4.0	4.1	3.9	3.7	3.5	4.9
Kanada	1.7	1.8	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.7	1.6	1.4	b.d.	b.d.
USA	32.3	32.4	31.9	31.6	30.7	29.8	29.0	27.6	26.9	27.0	35.9	36.5

*England and Wales

Źródło: UNODC, 2015.